

KOLEKTUVINIS DARBAS

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ANYKSCIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Eina nuo 1948 m.

Nr. 80 (1063)

Anykščiai, 1959 m. spalio mėn. 4 d.

Kaina 15 kap.

RAJONO LAIMĖJIMŲ APŽIŪRA

Šiandien Anykš-
čiuose, Turgaus aikš-
tėjė, veikia rajoninė
žemės ūkio ir pramonės
paroda. Čia savo
laimėjimus eksponuoja
beveik visi rajono kol-
ūkliai. Elmininkų ban-
dymų stotis, valstybi-
nis Vėjeliskio vaismed-
žių-vaiskrūmių mede-
lynas, „Spartako“ vel-
tinių fabrikas, „Anykš-
čių vyno“ gamykla,
vietinio ūkio valdyba,

Į respublikinę parodą

Kaune atidaryta res-
publikinė žemės ūkio
paroda. Į ją su ekspo-
natais išvyko mūsų
rajono „Lenino keliu“
kolūkio - milijonieriaus
kolūkiečiai.

„K. d.“ inf.

Anykščių plytinė, vi-
durinės ir septynmetės
mokyklos.

Lankytojai galės pa-
matyti puikius linus,
išaugintus „Svyturio“,
„Pergalės“ ir „Bolše-
viko“ kolūkiuose. Su
gausaus grūdinių kul-
tūrų derliaus ekspona-
tais supažindina „Per-
galės“, „Anykščių šile-
lio“ ir „Draugystės“
kolūkių žemdirbiai.
„Anykščių šilelio“ kol-
ūkio diagramos rodo,
kokį efektą duoda lau-
kų tręšimas durpių
mėšlo kompostais. Gra-
žų bulvių derlių lan-
kytojai pamatys „Už
taiką“, „Žalgirio“ ir
„Naujo gyvenimo“ kol-
ūkių paviljonuose.

Prie barjerų lyg nu-
lietos stovi „Anykš-
čių šilelio“, „Drau-
gystės“, „Pergalės“

kolūkių karvės. Iš jų
melžėjos primelžė
tūkstančius litrų pie-
no.

Daug naujo ir įdo-
maus lankytojai pama-
tys rajoninėje žemės
ūkio parodoje.

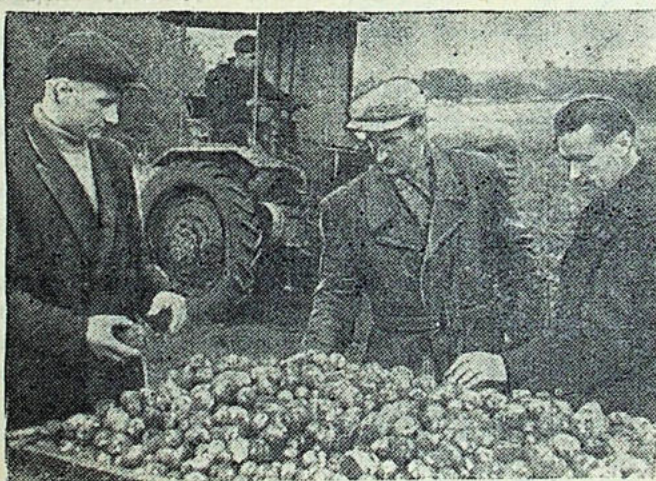
„K. d.“ inf.

Baigė bulviakasę

Vakar „Anykščių šile-
lio“ kolūkio pirmoji
brigada, vadovaujama
brigadininko St. Goge-
lio, baigė bulvių kasi-
mą. 30 hektarų bulvių
nukasta vien traktorinė
mis mašinomis. Iš kiek-

vieno hektaro prikasta
po 120 cent bulvių. Bul-
viakasio dienomis gerai
darbavosi kolūkietės V.
Pašiūnaitė, C. Damb-
rauskaitė, B. Burneikie-
nė ir kitos.

Br. AUDRONIS

Kiekvieną dieną Biržų rajono „Ryto“ kolūkyje į
bulvių laukus išvyksta dvi bulviakasės ir apie pen-
kiasdešimt rinkėjų. Vidutiniškai iš vieno hektaro pri-
kasama po 100 centnerių bulvių. Bulviakasę pradėjo
taip pat „Jaunosios gvardijos“, „Tarybinio artojo“,
„Suostų“ ir kiti kolūkliai.

Nuotraukoje: (iš kairės į dešinę) pirmininkas
A. Balčiūnas, agronomas E. Sernas ir Biržų rajono
žemės ūkio inspekcijos vyr. agronomas P. Ladyga
apžiūri bulves antroje laukininkystės brigadoje.

S. Sapkos (ELTOS) nuotr.

PO TRIJŲ METŲ

Prieš tris metus su
„Svyturio“ kolūkio gal-
vijų fermos vedėju Vy-
tautu Keršansku teko
pabuvoti Maskvoje, Vi-
sasajunginėje žemės
ūkio parodoje. Pamenu,
apžiūrint gyvulininkys-
tės paviljonus, mus nu-
stebino karvė rekordi-
ninkė, kuri per metus
duoda 6 tūkstančius lit-
rų pieno.

— Mūsų šešias
atstoja, — pasakė tada
Vytautas. — Įdomu ku-
lį šeria?

— Blynų gal gi jai
nekepa, — kažkas pa-
juokavo.

Mums besišnekučiuo-
jant, prižiūrėtoja atne-
šė didžiulį glėbį dobilų
ir sumetė į dėžias.

— Paragautų ji mūsų
ruginių šiaudelių, iškart
būtų po rekordais, —
pasakė Keršanskas.

— O jūs irgi šerkit
dobilais, — pasiūliau
fermos vedėjui.

— O iš kur jų gauti?
Vėjai po mūsų dar-
žinės laksto.

Šių metų pavasarį
„Draugystės“ kolūkio
žemdirbiai vieni iš pir-
mųjų rajone pasėjo
grūdines kultūras. Sėja
buvo atlikta aukštu
agrotechnikos lygiu

800.000

„Pergalės“ kolūkyje
šįmet buvo auginama
70 ha linų.

15 tonų sėmenų kol-
ūkis jau pardavė sėk-
lininkystės stočiai. Už
juos gavo 250 tūk-
stančių rublių. Greitu
laiku bus parduoti ir
likusieji. Vien tik už
sėmenis pergaličiai
numato gauti daugiau
kaip 450 tūkstančių
rublių.

Netrukus bus pradė-
tas pirminis pluošto
apdirbimas. Už par-
duotą valstybei pluoš-
tą „Pergalės“ kolūkis
taip pat numato gauti
ne mažiau 350 tūkstan-
čių rublių. V. Vitkūnas

10-ties dienų laikotar-
pyje. Paslapties toli
ieškoti netenka. Per
trumpą laiką sėjos dar-
bai atlikti todėl, kad iš
praeitų metų rudens
buvo suarta 320 ha
dirvų.

Rudeninio arimo dar-
bams rimtas dėmesys
šiam kolūkyje skiria-
mas ir dabar. Vien pir-
moje laukininkystės
brigadoje, vadovauja-
moje J. Zarankos, jau
suarta virš 90 ha dirvų.
Traktorininkas Zachari-
jus Smertjevas su pri-
kabinėtoju Viliumi Ta-
randa, dirbdami trakto-
riumi „DT-54“, kasdien

viršija išdirblo normas.
Suardami per pamainą
iki 7 ha dirvų, jie dar-
bus atlieka vien gera
kokybe.

Spartinamas rudeni-
nis arimas ir antroje
laukininkystės brigado-
je, kurioje šiuo metu
suarta apie 75 ha dirvų.
Kasdien traktorininkas
Algis Zabulionis suaria
po 6 ir daugiau hektarų.

Iki spalio 20. dienos
suarti visas dirvas! —
su tokia šūkiu šauniai
darbuojasi mechanizato-
riai. Dabartiniu metu
kolūkyje suarti 165
hektarai dirvų.

„K. d.“ inf.

Pranešimas

APIE BULVIŲ KASIMĄ, GRŪDINIŲ KULTŪRŲ
KŪLIMĄ IR RUDENINĮ ARIMĄ RAJONO
KOLŪKIUOSE 1959 M. RUGSEJO MĖN. 30 D.

Užimamoji vieta*	Kolūkio pavadinimas	Nukasta bulvių %	Iškulta grū- dinių kultū- rų %	Suarta dirvų %
1.	„Pergalė“	93	26	39
2.	„Naujas gyvenimas“	91	23	12
3.	„Lenino kelis“	81	31	23
4.	„Anykščių šilelis“	80	31	19
5.	„Už taiką“	75	45	44
6.	„Svyturys“	62	25	9
7.	„Draugystė“	57	26	49
8.	M. Melnikaitės vardo	50	30	16
9.	„Tarybinis artojas“	50	20	56
10.	„Bolševikas“	50	23	9
11.	„Žalgiris“	44	35	33
12.	„Paryžiaus Komuna“	40	20	27
13.	Lenino vardo	39	25	16
14.	„Tarybų Lietuva“	38	23	5
15.	Mičurino vardo	38	17	16
16.	Cernachovskio vardo	33	42	13
17.	„Puntukas“	32	35	37
18.	„Aušra“	32	26	22
19.	„Atletis“	29	18	29
20.	„Tarybinė žemė“	27	28	18
21.	„Sklemonys“	27	22	27
22.	„Jara“	25	37	12
23.	P. Cvirkos vardo	23	47	17
24.	Pušino vardo	23	28	30
25.	„Ažuolas“	23	15	15
26.	Zdanovo vardo	22	27	10
27.	„Svėdasai“	22	25	20
28.	J. Billūno vardo	22	22	3
29.	„Kėlas į komunizmą“	22	20	14
30.	„Diktoral“	19	23	21
31.	„Laisvas artojas“	10	53	14
32.	„Kibirkštis“	10	34	—
33.	„Jaunoji gvardija“	10	15	14
Rajone:		42	28	22

* Užimamoji vieta nustatoma pagal bulvių derliaus
nuėmimą.

CSV INSPEKTORIUS ANYKSCIŲ RAJONUI

Prieš porą dienų mes
su fermos vedėju pris-
minėm parodą Maskvo-
je, rekordininkę karvę.

— Mes šįmet jau po
tris tūkstančius iš kar-
vės primelšim. Štai mel-
žėja Elena Pajarskaitė
jau dabar daugiau kaip
po du su puse tūkstan-
čio primelžė. Nedaug
atsilieka Ona Vilkon-
čienė, Natalija Kašta-
lianovaitė. Tik visa bė-
da, kad Natalija nori
bėgti iš fermos. Skun-
džiasi, kad per sunku
dirbti, — apgailestau-
damas pasakoja Ker-

šanskas. — O pameni
parodoj matėm fermą,
melžėjas. Vaikšto jos
lyg vaistininės baltu-
čiais chalatais, karves
melžia aparatais. O pa-
mus negali to būti?

Keršanskas tyli, mąs-
to.

— Šįmet planavom
melžimo aparatus pirk-
ti, bet kol kas neišdegė.
Aš suprantu, kad mel-
žėjų darbą reikia leng-
vinti, o tai pasieksim
mechanizuojant jų dar-
bą.

(Nukelta į 2 psl.)

PALENGVA, BET Į PRIEKI

A. JUKNEVIČIUS

P. Cvirkos vardo kolūkio pirmininkas

Kai ateidavo ruduo, mūsų kolūkių ir apnik-
davo bėdos: patalpos gyvuliams žiemoti blo-
gos, pašarų stinga.

— Atleiskit mane iš kiaulininkės pareigų.
Negaliu žiūrėti, kaip gyvulėliai sruose mau-
dos. — urmu reikalaudavo kiaulių fermos
darbuotojas.

Šiais metais gyvulininkystės darbuotojai
jau be baimės sulaukė rudens. Iš anksto at-
remontavome kiaulides ir karvėdes. Kad
kiaulės neplauktų sruose, visuose garduose
sudėjome grindis, įrengėm sрутų duobę, išve-
dėm į ją latakus. Taigi kiaulės stovės sau-
suose garduose.

Ir karvėdėse įgyvendinom keletą reformų.
Anksčiau ir čia būdavo pernelyg šlapia. Da-
bar visą karvėdę gražiai išvalėme ir paklo-
jome 15—25 cm durpių kraiko sluoksnių.
Palengvės ir gyvulininkystės darbuotojų
darbas. Nebereikės tempti kibirais vandens
nei karvėms, nei į kiaulių pašarų virtuvę
nes įvedėme vandentiekį.

Zymiai daugiau ir pašarų turim. Šieno ir
dobilų laukininkystės darbuotojai paruošė
53, o siloso 130 tonų daugiau, negu praeitais
metais.

Nors gyvulininkystės produktų gamybos
atžvilgiu iki pirmajam kolūkių mums dar
toli, bet pieno primelžimas iš kiekvienos kar-
vės per aštuonis mėnesius padidėjo, lyginant
su tuo pat praeitų metų laikotarpiu, 142 lit-
rais, o kiaulienos 100 ha arimų šiais metais
realizavome per 8 mėnesius tiek, kiek pernai
per visus metus.

Taigi, nors ir palengva, bet žengiame į
priekį.

KOMJAUNIMO GYVENIMAS

Išrinktieji ir užmirštieji

— Ne, tu netinki savičėklai. — atskyrė T. Blažytė vieną vaiką iš būrio.

— O aš? — nedrąsiai paklausė mergina.

— Nesugebėsi, — šyptelėjo Blažytė.

Išsirikusi tuos, kurie jai patinka, bibliotekos vedėja nuskubėjo į Burbiškio kultūros namus. Taip kiekvieną kartą. Ar gegužinę jaunimas organizuoja, ar savičėklos vakarą ruošia. Blažytė vis su savomis draugėmis ir draugais vaikščioja. Nepakviesdavo į būrį netgi komjaunuolių.

Kolūkio komjaunimo organizacijos susi-

rinkimuose T. Blažytė nekalbėdavo ilgai su draugais. Vienam, kitam įpareigojimą duodavo, ir viskas. Kaip jie vykdomi, sekretorė nekontroliuodavo.

Atsitiko taip, kad komjaunuolis Savickas pradėjo girtuokliauti. Neblaivus jis sėsdavo už traktoriaus vairo. Jaunimo pasilinksminimuose Savickas sukelėdavo triukšmą. Reikėjo tik nuoširdaus draugų žodžio, ir vyras būtų pasitaisęs. Bet komjaunimo organizacijos sekretorė T. Blažytė nerado su juo bendros komjaunuoliškos kalbos.

— Ginčysiuos aš

ten su kažkokiu traktorininku, — atrėždavo jį draugų klausimus, kodėl komjaunimo organizacija neauklėja jaunuolio.

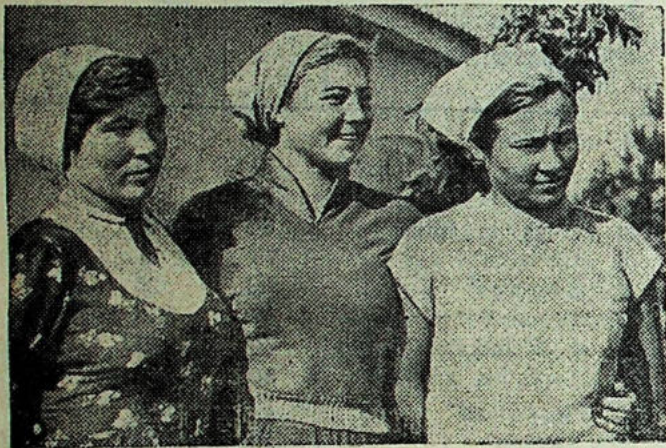
Buvo prieita ligi to, kad Savicką teko pašalinti iš VLKJS.

Tai ne vienas pavyzdys. Kolūkio komjaunimo organizacijos nesusirūpinimą komjaunuolių ir jaunimo auklėjimu rodo tokie pavyzdžiai. Organizacijos nariai J. Gražienė ir E. Levandavičienė nederba kolūkio gamyboje.

Pavasari komjaunuoliai išpareigojo išauginti gražius kukurūzus. Bet, neturėdama gero vadovo, kukurūzų auginimo grandis iširo.

Neseniai įvykęs kolūkio komjaunimo organizacijos ataskaitinis rinkiminis susirinkimas nurodė padarytas klaidas organizacijos darbe ir Blažytės nebeišrinkto sekretore. Nauja kolūkio komjaunuolių vadove išrinkta J. Jurgaitytė.

S. Silainis

Šiaurės Kazachstano srityje, šių metų pavasarį į plėšinius su komjaunimo keliais atvyko 276 Belgorodo srityje merginos. Daugelis jų dirba mechanizatorėmis, gyvulių auginimojomis.

Kijalinsko tarybiname ūkyje dirba melžėjomis trys draugės: Lida Bočarova, Raja Zacharova ir Zina Bogdanova, išpareigojusios nuo gegužės mėn. iki metų galo primelžti iš kiekvienos karvės po 2000 litrų pieno. Išpareigojimą jos sėkmingai vykdo.

Nuotraukoje: (iš kairės į dešinę) komjaunuolės Z. Bogdanova, R. Zacharova ir L. Bočarova.

PO TRIJŲ METŲ

(Atkelta iš 1 psl.)

Ir nėra abejonės, kad greitai laiku fermoje bus įgyvendinta dar viena naujovė — mechanizuotas karvių melžimas. Ir Natalijai, taip sėkmingai besidarbuojančiai, reikėtų likti fermoje. Darbščios rankos čia labai reikalingos.

Siemet kolūkis užplanavo kiekvienam 100 ha pagaminti po 270 centnerių pieno. Realus išpareigojimas ir jis bus įvykdytas.

— O vis tik kaip čia dabar taip staigiai pašoko pieno gamyba? — klausiam fermos vedėjo.

— Visą vasarą karvės ganėsi dobiluose, o anksčiau tik kimsus grauždavo. Po pusantro kilogramo koncentratų kasdien gauna. Stai ir pienas. Siemet įvedėme dar vieną naujovę — dirbtinį karvių apseklimą. Pagerės karvių veislė. Atels laikas, ir mes sakysim: „Va šita karvė duoda šešias tonas pieno per metus, bet

ji ne rekordininkė“.

Gera aprūpinta ferma pašarais. Vien tik kukurūzų siloso keturi šimtai tonų paruošta. Kiekvienai karvei sulčių pašarų teks pakankamai. Pilnai aprūpinta ferma dobilais

ir kultūrinių žolių šienais.

Tik kad karvidė iki šiol neruošiama žiemai, tai jau ne visai gerai. O juk po poros savaitžių teks gyvulius į tvartą parginti. Pats laikas dabar viską paruošti.

Č. BERČIONAS

FELJETONAS

Gelbėkit, Biliūnas dantis sudėjo!

— Nueisi į polikliniką, dleduk, ir paprašysi, kad ištrauktų tris dantis. O tada aš įdėsiu plokštelę. Apsimesk, kad skauda: rėk, dejuok, ir ištrauks. Padaryčiau aš pats tą operaciją, bet, va, tėvukas išėjo kaimyno tvoros taisyti ir reples išsinešė. Nueik, o po dienos kitos sudėsiu dantis, kad uknuolis galėsi kramtyti. Klek kalnuos? Nedaug. Sešeta šimtukų — ir turėsi ne dantis, o tikras gėras.

Dledukas nuėjo į polikliniką.

O „dantų gydytojas“

Biliūnas šuktelėjo:

— Sekantis!

Įėjo moterėlė.

— Ketvirta diena valgyt negaliu. Kai sudėjot man dantis, tai ir burnos neužčiaupiu, o skauda, kad net akys raižsta, — skundžiasi ji.

— Švęstu vandeniu plauk, ir praeis. Sekantis!

— Še dantis, atiduok pinigų, — tėsė ant stalo žmogelis dantų krūvą.

— Vos galo negavau nuo jų. Sunims tokius dēk, o ne žmonėm.

„Dantų daktaras“ susirinko žmogelio numestus dantis ir galvoja: „Tau

„MANO VIETA — CECHE“

Prieš trejus metus Stasė Butkevičiūtė atėjo dirbti į „Spartako“ veltinių fabriką. Pasiskyrė ją į formavimo cechą. Darbas buvo neįprastas. Bet nuo pirmųjų dienų mergina užsirekomendavo kaip stropi, sumani ir pareiginga darbininkė.

Atidžiai ji klausėsi cecho meistro ir draugių pamokymų, be priekaištų atlikdavo kiekvieną vyresnio žmogaus nurodymą. Nepaėjo nė mėnuo, ir Stasės gaminiai niekuo nesiskyrė nuo kitų darbininkių. Visi buvo kokybiški.

Sykį įmonės direktorius pasiūlė jai: — Tu gi vidurinėje mokesi. Gal pačią reikėtų į kontorą perkelti.

Stasė iš pradžių sutiko.

„Lengviau bus“, — pamastė jai.

Ir pradėjo mergina dirbti gamybos buhalterė. Per dienas čėžina popierius, barškina

skaitytuvais ir jaučia, kad ne prie širdies toks darbas.

— Mano vieta — cechuose, — pareiškė ji direktoriui. Pabodo man tarp papkių ir žiniaraščių.

Fabrika administracija patenkino jaunosios darbininkės norą. Ji buvo pasiūsta dirbti ženklintoja. Paprastas tai darbas. Dėk numerių ant veltinių, žymėdama rūšį, artikulą, fabriko ženklą. Bet ir čia reikia vikriai sukstis. Šis cechas dirba viena pamaina. Kai

Su pasididžiavimu ji, kaip didžiulio darbininkų kolektyvo narys, pasakoja, kad šiais metais įmonė išleis 13

tūkstančių porų veltinių daugiau, negu nu-

MŪSŲ RAJONO ŽMONĖS

matyta plane. Tarp kitko, pažymi, kad šiemet bus pagaminta 28 tūkstančiais porų veltinių daugiau kaip pirmąsiais jos darbo metais.

— Kai įmonė persikels į naujas patalpas, — pasakoja Stasė, — išleisime penkis kartus daugiau gaminių negu dabar.

Ne vien gamybinuose cechuose Butkevičiūtė pasižymi. Ji — aktyviausia komjaunuolė. Mergina mokosi darbo jaunimo vidurinėje mokykloje. dalyvauja miesto kultūros namų savičėkloje. Kaip stropi darbininkė ir gera visuomenininkė, Stasė Butkevičiūtė išrinkta Anykščių miesto Darbo žmonių deputatų tarybos deputatu.

Fabrika cechai — šios merginos pasirinkta vieta gyvenime.

R. EIDUKAITĖ

Apylinkės Tarybos sesijoje

Vikonių apylinkės DŽD Tarybos sesijoje privalomojo aštuonių metų apmokymo klausimu pranešimą skaitė Androniško septynmėtės mokyklos direktorius drg. Stankelis. Jis nurodė, kad šiais metais apylinkės vykdomasis komitetas ir mokytojai daug rimčiau pasiruošę naujiems mokslo metams, laiku sudarė mokinių, turinčių lankyti mokyklą, sąrašus. Šiuo metu mokosi visi privalą lankyti mokyklą mokiniai.

Šiais metais plečiamas internatas. Naujas internato patalpas numatoma atiduoti naudojimui lapkričio mėnesį. Čia galės gyventi 33 mokiniai.

LKP rajono komiteto atstovas drg. Donskojus reikalavo, kad kolūkių pirmininkai laiku išskirtų transportą mokinių nuvežimui į mokyklą žiemos metu.

A. Tutkus

netinka, įdėsiu tuos pačius kitam. Nebe pirmas kartas“. O apie pinigų grąžinimą neužsiminė.

O tuo tarpu poliklinikoje, prie dantų kabineto, nerimauja buvęs Juozo Biliūno pacientas.

— Ištrauk tris dantis, — tiesiog reikalauja gydytojos senukas.

— Bet kad jie visai sveiki.

— Trauk, daktaryt, taip reikia, — spiriasi senokas.

Apžiūrėjo paciento dantis bent keli gydytojai ir pasakė tą patį: „Dantys sveiki, traukti nereikia“.

— Bet juk „daktariukas“ sakė, kad būtinai reikia ištraukti.

Gydytojai suprato: Biliūnas prikaltė senuką ištraukti sveikus dantis, kad lengviau būtų įdėti naujus.

Neseniai į ligoninę atbėgo pilietis su perplautu liežuviu. Susiūvo gydyto-

jas Kalkaris žmogeliui liežuvį ir klausia:

— Kas gi tau, dleduk, peiliu užkabino?

Dledukas tyli. Negi sakysi, kad dantų „daktaras“ Biliūnas, šlifnuodamas įdėtą dantį, vos liežuvio nenupiovė.

O Biliūnas darbuojasi išsijuosęs.

— Tau, mamyt, su tuo dantuku „Momentum moris“.

Moterytė klausosi šitų nesuprantamų lotyniškų žodžių ir traukia iš kišenės šimtinės, kad tik nebūtų šito „momentum moris“.

Po savaitės ta pati moterėlė „daktarui“ tėsė ant stalo dantis ir pareikalavo grąžinti pinigų.

O iš ko begrąžinsi, jei Biliūnas už juos nusipirko statomam namukui stogą?

Onai Tuskenytel „daktariukas“ įdėjo didelį dantų tiltą. Po šito įdėjimo vos neteko gydytojams operuoti žandikaulį. „Dak-

tariukas“ pats nuėmė tiltą, bet 280 rublių negrąžino.

„Tarybinės žemės“ kolūkio kolūkleiui Kaminskui sudėjo Biliūnas plėninius dantis.

Po kelių dienų poliklinikos stomatologai turėjo Kaminską gelbėti nuo Biliūno dantų, nes jie tikrai tik geležiai kramtyti.

Kas gi tas Biliūnas?

— Aš — dantų technikas, Kalėjime būdamas įsigijau šią specialybę. Sakot, negaliu dėti žmonėms dantų be gydytojo priežiūros? Kas man tie gydytojai. Svarbu, kad dantys pelningas daiktas.

Ir atsiraitojęs rankoves maišo „daktariukas“ žmonėms gerkles, traukia dantis, deda pinigėlius į kišenę, o į polikliniką plūsta visa gerkle šaukdamai chaltūrinių pacientai.

— Gelbėkit, Biliūnas dantis sudėjo!

Č. BYTAUTAS

SKAITYTOJAI APIE KNYGAS

PAPRASTAI IR POETIŠKAI

Dar tuo metu, kai P. Naraškevičius dirbo mūsų rajono laikraščio redakcijoje, tekdavo pastebėti, kaip jis atkreipia dėmesį į smulkius gyvenimo reiškinius ir daro drąsius, plačius apibendrinimus. Pakadavo spalvingos pelės, žuvis, kasdieniško įvykio, ir iš po jo plunksros gimdavo kūrinėlis, turintis visuomeninį skambėjimą.

Pirmojoje, neseniai išėjusioje jaunojo rašytojo P. Naraškevičiaus knygoje „Į saulę“ išspausdintos miniatiūros. Tai kūrinėliai, kur gamtos ir žmogaus gyvenimo paralelėmis išreiškiama apibendrinanti mintis, skaidri lyrinė emocija. Daugelis miniatiūrų pagrįsta aforizmais. Žanr

* P. NARASKEVICIUS. Į SAULĘ. (Miniatiūros). Valstybinė Grožinės literatūros leidykla, Vilnius, 1959. Kaina 1,70 rb.

nio atžvilgiu šis rinkinys — pirmoji tokio pobūdžio knyga lietuvių tarybinėje literatūroje.

Veržimasis į saulę, į gerį ir į gyvenimą — tokios pagrindinės miniatiūrų temos.

Salčio sukaustyta miške čirškia zylė, džiaugdamasi saulės šviesa, tikėdama pavasariu („Reikia išsiklausti“). Po gaisro, tvirtai įsikabinusios šaknėmis į pelenais patręstą žemę, veržiasi į žydrinę jaunų pušaltės, simbolizuodamos nenugalimą gyvybės jėgą („Po gaisro“). Lyg pirmųjų revoliucionių simbolis, čirena spelguoto vasario vidury varnėnas, ir jis atminty ilgal išliks, nes „apie pavasarį pirmas pradėjo giedoti“ („Ankstų vasis varnėnas“). Pirmoji slidi Naujųjų metų diena primena žmogui, kad gyvenimas slidus („Naujieji metai“). Džiaugdamasis

merginos gėlėta — suknele, vaikas pamiršta gėles, mindamas jas po savo kojomis („Gėlės“).

Šitokius vaizdus pateikia autorius. Jie paperka skaitytoją savo nuoširdumu, lyrine nuotaika, gražia literatūrine kalba. Stai kaip vaizdingai aprašomas pirmasis pavasario griaustinis:

„Nudunda, nušniokščia kažkur tolimalis kalnais griaustinio ratil. Ir tas užesys, atrodo, kiekvieną gležną daigėlį paliečia, pasiūbuoja...“

Ir staiga ši gamtos reiškinį autorius palygina su pirmąja meile, kuri ateina į merginos širdį. Klek tyro jausmo tuose žodžiuose!

Daug nuoširdžių eilučių P. Naraškevičius skiria mūsų epochos didybei, tarybiniam žmogui, tautų draugystei apdainuoti. Miniatiūroje „Tvirtas lydis“ autorius tarybinių tautų draugystę palygina su kietuoju granitu.

„Ir, atrodo, man žemė atsako:

— Per mažą aš žmogaus paminklui.

Taip, žeme, tu per mažą paminklui. Tu — tikrai jo papėdė“, — didžiudamasis tarybinio žmogaus kūrybine galia, rašo jaunas rašytojas.

Ne visi P. Naraškevičiaus kūrinėliai brandūs. Kai kuriose miniatiūrose jis pakartoja girdėtus aforizmus, kiti senas mintis. Nieko naujo, pavyzdžiui, nepasako „Pokalbis su berželiu“. Jis tik primena žinomą Krylovo pasakėčią. Smulkios savo mintimis, neturintios platesnio visuomeninio skambėjimo miniatiūros „Musmirė“, „Išdavikas“, „Grožis“ ir kai kurios kitos. Kartais autorius, ieškodamas originalaus aforizmo, šviežių minčių, nuslysta į tuščią filosofavimą. Taip atsitiko „Antrame saulėtekyje“, „Ziede be kvapo“.

Knygą gražiai iliustravo trilingas dailininkas St. Krasauskas. Kai kur jo paveikslėliai vaizdingiau kalba už miniatiūras. Stai miniatiūra „Sypsena“. Viršum jos besišypsantis veidas daugiau pasako už žodžius. Zvelgi į jį ir matai žmogaus širdį, sklindančią gyvenimo džiaugsmo, skaidrios nuotaikos, tikėjimo ateitimi. Ypač paryškina kūrinėlius iliustracijos prie miniatiūrų „Sviesa“, „Skonis“, „Gėlės“, „Paminklas žmogui“.

Kukli jaunojo rašytojo pirmoji knygutė. Bet geriausias kūrinėliai rodo, kad, negalėdamas tolesnio darbo, autorius išskleis gražius kūrybos žiedus lietuvių tarybinėje literatūroje.

Alf. Briedis

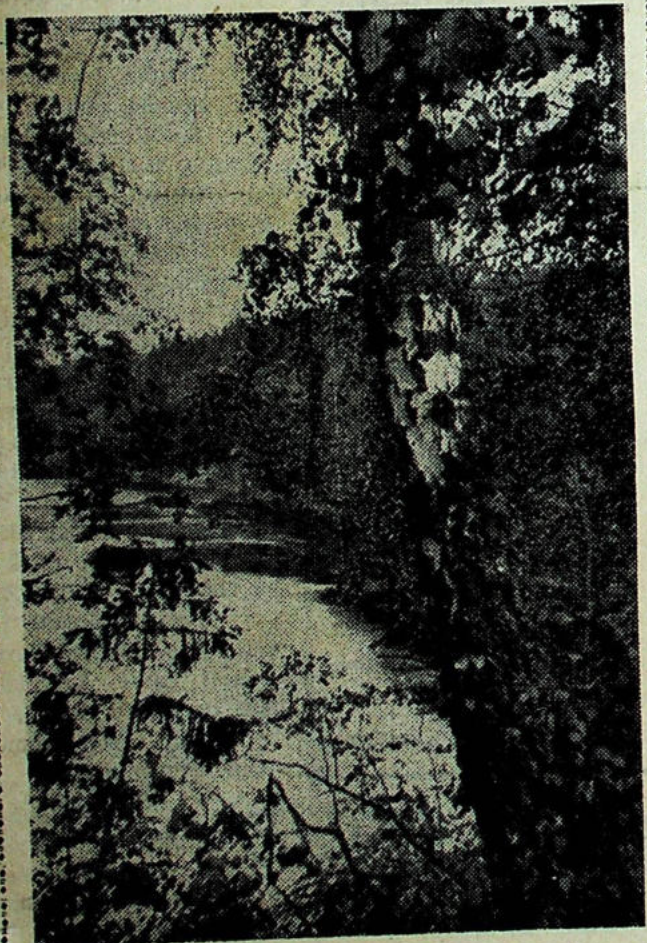

SUMŲ SRITIS. Sumų valstybinio dailės muziejaus kolektyvas organizavo Tretjakovo galerijos pavelskų reprodukcijų kilnojimąją parodą ir jau aplankė daugelį kolūkių, mokyklų, įmonių klubų.

Nuotraukoje: Frunzės vardo įmonės raudona, jame kampelyje. Mechaninio cecho darbininkai per pietų pertrauką apžiūri parodą.

Zavgorodnio (TASS) nuotr.

Prie Šventosios

J. Dilio nuotr.

Lyg jaunamartė vikrioji,
Rūko nuometą nuėmus,
Sniokščia, taškosi Šventoji,
Išprausta kalnelių rėmuos.

Ant pakrančių iškedenus
Savo garbanas žaliąsias,
Slepia ji gelmėj verdens
Amžių paslaptis giliąsias.

Skambesys laikų senųjų,
Kai lietuviai laisvę gynė,
Ir garsai dienų naujųjų
Ošime jos susipynė.

B. MELENISKIS

TRUMPICKŲ skundai

Zdanovo vardo kolūky gyvenanti Trumpickų šeima susikėlė anksti. Daug bruzdos besiruošiant nebuvo. nes motina Ona Trumpickienė iš vakaro visiems paskirstė uždavinius. Dabar ji tik sutikslino, ar visi išdėmėjo, kur kam skubėti.

— Jūs kur šiandien? — tardė motina Irenutę, Vilių ir Reginą.

— Bulbulių vogt, — už visus atsakė mažoji Irenutė.

— O jūs? — Trumpickienė kreipėsi į Vilių ir Reginą.

— Einam linelių „priglaust“, — nė nemirktelėję atsakė tie.

Tik Danielius nekubėjo. Jis

akuračiai nutrynė abejotinos švaros stalą, pasidėjo popieriaus stopą ir kas 5-me — 6-me lapė išvedžiojo: „Skundas“. Išvedžiojo ir susimąstė. Tiesa, jis Vilniaus Valstybinio pedagoginio instituto studentas, ir skundą parašyti būtų vieni niekai. Bet per paskutiniuosius dvejis metus jis tiek jų prirašė, kad ką nors naujo išgalvoti pasidarė nepaprastai sunku. Skundėsi, kad kolūkio valdyba skriaudžia šeimą, kad rajoninės įstaigos nenori vykdyti jo močiutės, Onos Trumpickienės, „nurodymų“ kolūkio vadovaujančių kadru skirstymo klausimu, kad kažkuriai

radinumą rašant skundus.

Ir atkaklusis Danielius vėl rašė.

— Tik stipriau, Danuk, — sukinėdamasi apie sūnų, kurstė močiutė.

— Gerai, mamyt. Į duris pasibeldė brigadininkas.

— Prie šienelio padirbėti teks, — pasakė.

— Pone karaliau, dieve Abraomo ir Jokūbo! Kad tai aš elčiau kurl! Aš gi prie separatoriaus vargstu.

— Pienas, tiesą sakant, seniai išseparuotas. Na, o sūnus?

— Matai, jis užsiėmęs.

— Vis skundžiatės?

— Gyvent nebega-

lūma. Va, darban ma-

no mažulėlį varai. Jis gi šis, atostogauja, — pratrūko Ona Trumpickienė ir ėmė didžiulę skarą mirkyti gausiose ašarose.

Taip ir neišsijudino į dorą darbą Trumpickai.

Ir vieną kartą buvo nutarta patikrinti ne tik skundžiamųjų, bet ir skundėjos veiklą.

— Sklypelį, tamstai jau per daug ištempei, — radęs Trumpickienės užsodintus vietoj šešiasdešimties 93 arus, supyko žemės tvarkytojas Mamėnas.

— Tylėk, dušik, tik tylėk, — maldė Trumpickienė, bandydama išsprauti tarybiniam darbuotojui 200 rublių. Kai tas neėmė, Trumpickienė suriaumojo:

— Pone karaliau, dieve Abraomo, Jokūbo ir Izaoko! Pražuvo mano vaikėlai ir aš vargšė biedna, tyli moterėlė. Visi mane skriaudžia!

Tik kai iš aruodų buvo iškraustytos kukurūzų burbuolės, o iš daržinaitės linelių — Ona Trumpickienė priekando lūpa.

Dabar studentas Danielius Trumpickas, sako, rašas rinktinų skundų aštuntąjį tomą, o močiutė vis pakurstanti jį:

— Rašyk, sūneli. Taip supainiok, taip apjuodink ir kaimynus, ir kolūkio vadovus, kad niekas teisybės galų nebesurastų.

Ir būsimasis jaunosios kartos auklėtojas terlijoja popierį.

Bet ar ne gana juoktis puodui iš katilų juodumo?

K. JANULIONIS

MEDŽIAGOS PEDSAKAI

„DĖDĖS, PAGAUKIT KROKODILĄ!“

Taip pavadintoje žinutėje, išspausdintoje „Kolektyvinio darbo“ Nr. 76 (1059), buvo rašoma, kad Biliūno gatvėje buvusi satyros lenta „Krokodilas eina per miestą“ kažkur dingę matyt

iš miesto išėjo.

Anykščių miesto vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Pu- teikis praneša, kad žinutėje išdėstyti faktai teisingi. „Krokodilas“, visai suvargęs slapstėsi rajono komjaunimo

komitete. Jis jau sugautas ir restauruojamas Anykščių J. Biliūno vardo vidurinės mokyklos stalių dirbtuvėse. Parinkta ir vieta jam „apsigyventi“.

ANYKŠČIŲ MIESTO DŽD TARYBOS VYKDOMOJO KOMITETO SPRENDIMAS Nr. 27

Anykščiai,

1959 m. rugsėjo mėn. 19 d.

DEL TRANSPORTO JUDEJIMO SUTVARKYMO ANYKŠČIŲ MIESTE

Anykščių miesto DŽD Tarybos vykdomasis komitetas nusprendžia:

1. Uždrausti važiuoti arkliais J. Biliūno gatve nuo Baranausko aikštės iki Komjaunimo gatvės.

2. Leisti pravažiuoti vikšriniais traktoriais Anykščių miesto ribose sekančiais:

a) nuo Svėdasų pusės — iš J. Biliūno g-vės Jablonskio g-vės, Pergalės g-vės, Tarybų g-vės;

b) iš RTS — Taikos, Vienybės, Komjaunimo gatvėmis.

3. Uždrausti automašinoms įvažiuoti iš Ant. Ubagevičiaus g-vės į P. Cvirkos g-vę ir iš Baranausko aikštės į Daukanto gatvę.

4. Uždrausti pravažiuoti sunkvežimiams nuo Komjaunimo gatvės Baranausko aikštės kryptimi.

5. Nustatyti Anykščių miesto ribose automašinoms ir motociklams judėjimo greitį ne didesnę kaip 30

km per valandą.

6. Nurodyti gyventojams, kad pereiti gatves galima tik sankryžose.

7. Nustatyti dviračių saugojimo vietą Baranausko aikštėje. Nustatyti saugojimo mokestį sumoje 1 rub.

8. Pranešti miesto gyventojams, kad dviračių numeriai kiekvienais metais bus išduodami balandžio mėnesyje: išsigijus naują dviratį, numeris išsigijamas dešimties dienų laikotarpį.

9. Šio sprendimo vykdymo kontrolę pavesti milicijos skyriui.

B. PUTEIKIS

Anykščių miesto DŽD Tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas

A. JUZENAS

Anykščių miesto DŽD Tarybos vykdomojo komiteto sekretorius

Suchumi ir jo apylinkėse kinostudijos „Gruzija“ filmo darbuotojai kartu su Bratislavos (Čekoslovakija) meninių filmų kinostudijos kolektyvu gamina naują filmą „Nutraukta daina“. Scenarijaus autoriai — K. Lordkifanidze, A. Marenčikas, N. Sanišvili.

Filmas pasakoja apie slovakų kareivį, kuris sužeistas pateko į ligoninę Gruzijoje, ir apie gruzinę gydytoją, išgelbėjusią slovakų kareivį.

Slovakų kareivio Mišo Zvaros vaidmenį atlieka Slovakijos nacionalinio teatro aktorius, valstybinės premijos laureatas Julijus Pantik, o gydytojos Eliko Gelovani vaidmenį — Lija Eliava.

Nuotraukoje: filmo „Nutraukta daina“ filmavimo momentas. Priešakyje — Lija Eliava.

N. Džomidavos (TASS) nuotr.

Radiny

Į redakciją kreipėsi Anykščių miesto Biliūnų gatvės Nr. 6 gyventojas Jonas Bulota. Jis pranešė, kad rugsėjo 30 d. gatvėje rado dviratį.

Kas pametė dviratį — prašome kreiptis minėtu adresu.

„K. d.“ inf.

TAIKOS INTERESAIS

Rugsėjo 27 d. pasibaigė TSRS Ministrų Tarybos Pirmininko N. Chruščiovo oficialus vizitas į Jungtines Amerikos Valstijas. Viešėdamas Jungtinėse Amerikos Valstijose, N. Chruščiovas svarstė su JAV prezidentu D. Eisenhoweriu svarbiausius tarptautinės padėties ir Tarybų Sąjungos — Amerikos santykių klausimus. Sprendžiant iš paskelbtos, pasibaigus TSRS ir JAV vyriausybės vadovų susitikimams, bendro Tarybų Sąjungos — Amerikos komunikato, svarbiausios jų pokalbio temos buvo nusiginklavimas, Vokietijos klausimas, Tarybų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų pasikeitimas žmonėmis ir idėjomis, o taip pat Tarybų Sąjungos — Amerikos prekybos vystymo klausimai. „TSRS Ministrų Tarybos Pirmininkas ir Jungtinių Valstijų prezidentas sutiko, — pažymima šiame komunikate, — kad visi nesureguliuoti tarptautiniai klausimai turi būti išspręsti nevarojant jėgos,

o taikiomis priemonėmis — derybomis“.

Tačiau ilgį „šaltojo karo“ metal prisidėjo prie to, kad santykiuose tarp Tarybų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų susidarė nepasitikėjimo aplinka. „Todel negalima tikėtis, kad padėtis staiga pasikeis, — pareiškė N. Chruščiovas rugsėjo 27 d. Amerikos televizijos žiūrovams. — Mūsų valstybių santykių

į JAV rezultatus, pasaulio visuomenė pripažįsta, kad šis vizitas padarė didelę įtaką tautų santykių vystymuisi. „Tarptautiniai santykiai, — pareiškia Anglijos laikraštis „Times“, — jau nebegali likti tokie, kokie jie buvo iki šiol“. Sutikdamas su šia nuomone apie N. Chruščiovo vizitą į Jungtines Amerikos Valstijas reikšmę, kitas Anglijos laikraštis „Sandi

TSRS ir JAV vyriausybės vadovų susitikimą „darbo etapu, kuris padės perkirsti šaltojo karo mazgą“.

N. Chruščiovo kalbos įvairiems Amerikos visuomenės sluoksniams, jo nuosirdūs pokalbiai su paprastais žmonėmis padėjo gerinti Tarybų Sąjungos — Amerikos santykius, padėjo amerikiečiams geriau suprasti tiesą apie Tarybų Sąjungą ir jos taikingą politiką. „Savo kelionės metu“ — rašo laikraščio „Niu Jork Herald Tribune“ apžvalgininkas

Lipmanas, — N. Chruščiovas sugebėjo įtikinamai ginti savo tezę, kad Tarybų Sąjunga nenori karo“.

Zinoma, Jungtinėse Valstijose atsirado ir tokių veikėjų, kuriems nepatiko Tarybų Sąjungos vyriausy-

bės vadovo vizitas į jų šalį. Šiems šaltojo karo gynėjams nepatinka išryškėjęs tarptautinės padėties gerėjimas. Taikos priešininkai mėgino sumažinti entuziazmą, kurį amerikiečių tauta rodė, susitikdama su Tarybų Sąjungos vyriausybės vadovu. Bet šios pastangos buvo nesėkmingos. Paprasti ir suprantami N. Chruščiovo žodžiai apie taiką ir draugystę tarp Tarybų Sąjungos ir Amerikos tautų, apie visų tautų bendradarbiavimą susilaukė amerikiečių proto teigiamo atgarsio. „Daugumai amerikiečių, — rašoma telegramoje, kurią N. Chruščiovui atsiuntė P. Robsonas, U. Diubua ir kiti JAV visuomenės veikėjai, — jūsų ir prezidento Eisenhowerio pasikeitimas vizitais — tai didi viltis, kad pagerės mūsų šalių santykiai“.

D. Kasatkinas

TRUMPAI

Atsidėję ruošiasi Ukmergėje įvyksiančioms stipriausių jaunųjų klasišinių imtynių pirmenybėms rajono imtynininkai.

J. PAJARKAS

tojas Juozas Juodzevičius, tvarkydamas savo sodybą, dar buržuaziniams laikais rasdavo kaulų ir metalinių daiktų. Vieną metalinį lanką, rastą ant griaučių, paėmė Ukmergės moksleiviai. Kiti daiktai taip ir išsimetė. Išsaugoję jis tik geležinį kirvį. Ši pavasarį buvo išverstas gausus lobis. Prie žmonių griaučių rasta geležinis peilis, žalvarinių papuošalų su odos liekanomis, dvi žalvarinės apyrankės, akmeninis skridinėlis su skylute viduryje ir kt. Žmonės laidoti kniūbsti. Padėti prie žmonių lavonų daiktai kalba, kad laidojant dar buvo tikima, jog tų daiktų reikės pomirtiniame gyvenime.

Senkapiai sukelė žmonių susidomėjimą. Kai

kas mėgina ir pakasinti, parankioti daiktų. Paklaustas, kur rado tuos daiktus, ką gali pasakyti apie jų vartojimą, toks „archeologas“ nieko negali pasakyti. Tik šio darbo specialistai, archeologai, senkapiai gali daug ką pasakyti. Tiksliausiais brėžiniais ir nuotraukomis jis užfiksuoja mažiausią smulkmeną.

Diktatų DŽD Taryba ir M. Melnikaitės vardo kolūkio valdyba turėtų pasirūpinti minėtų archeologinių paminklų apsauga.

B. JUODZEVICIUS, mokytojas

Redaktorius St. VINCIONAS

TARPTAUTINĖ APŽVALGA

gerėjimo procesas pareikalaus didelių pastangų ir kantrybės, o visų pirma vienos ir kitos pusės noro sudaryti tokias sąlygas, kurios padėtų dabartinei tempimo būklei pavirsti normaliais santykiais, o po to ir draugyste taikos stiprinimo visame pasaulyje interesais“.

Sumuodama preliminarinius Tarybų Sąjungos vyriausybės vadovo vizito

Grefik“ pabrėžia: „Apžvalginiškai laukia, kad bent prasidėtų nauja sambūvio era. Neabejotina, kad Amerikos ledyninis klimatas atšilo nuo to momento, kai čia atvyko Chruščiovas“. Prancūzijos laikraštis „Komba“ vadina

Lipmanas, — N. Chruščiovas sugebėjo įtikinamai ginti savo tezę, kad Tarybų Sąjunga nenori karo“.

Zinoma, Jungtinėse Valstijose atsirado ir tokių veikėjų, kuriems nepatiko Tarybų Sąjungos vyriausy-

MIEŽINTOS PAKRANTĖSE

Kas iš turistų nežino gražiojo Rubikio ežero Jam prie šono glaudžiasi, dalydamasis vandeniu, šakotasis Mušėlis. Mūru stovi medžiais apaugę jo iškyšuliai, žaliomis garbanomis puošiasi pakrantių kalvos. Tyliai šnekučiuodamas su keliajais stojusiais akmenimis, skardžių suspaustas vingiuoja Miežintos upelis. Štai pavasario vandenų išsuktoje duobėje šmėkstelį vėžys. Nerla po kelmiais žuvytės. Tylu. Tik retkarčiais upe-

lio pakrante šmuksteli gudri laputė, praletena trumpakojis opšrus.

Ties Bulvydų kaimu upelis pagyvėja: keliaj pastoja užtvanka. Vaga čia priversta akmenų. Nepatiko Miežintai šios kliūtys. Mėgino ji kelsti vagą, bet iš skardžių nelaisvės išsivaduoti vis negali.

Tačiau skardžiais ir srauniu upeliu džiaugėsi mūsų protėviai. Čia, Miežintos kilpoje, buvo pastatyta pilis. Iš trijų pusų

apsupta upelio, o iš ketvirtos — 3—4 metrų aukščio pylimo, Bulvydų pilis buvo sunkiai palmama.

Amžiai uždengė praeitį. Prasmego, anot žmonių, ir čia buvę rūmai. Karo metais apardyta pylimas vis dar žvelgia į plačią apylinkę.

O Miežinta vis čiauska, kliauka apie netoliese buvusį pono. Miežinto avarą, apie Diktatų kaimo kalmėly gulinčius didvyrius.

Ten, kur paplentėje naujai tiesiamas vieškelis kerta Miežintos upelį, traktoriai išvertė senas kapines. Kad ten kada nors būtų buvę laidoti žmonės, niekas neatsimena. Diktatų kaimo gyven-

SVERDLOVSKAS. Uralo sunkiųjų chemijos mašinų gamybos įmonėje gaminamas galingas turbokompresorius, skirtas šaldytuvų įrenginiams, gaminantiems sintetinį spiritą. Agregatą surenka kovojančių už komunistinio darbo kolektyvo vardą šaltkalvių brigada.

Nuotraukoje: šaltkalvis Viktoras Banikovas (kairėje) ir Viktoras Vačnovas. Jie dirba labai atsakingą darbą — pritaiko pirmos pakopos rotoriaus darbinį ratą.

B. Nazarovo (TASS) nuotr.